

РОЗДІЛ 4

ЗСУВ І КРУЧЕННЯ

4.1. Напруження і деформації при зсуві

4.1. Квадратний елемент $ABCD$ із дуралюмінію ($E = 0,7 \cdot 10^5$ МПа, $\mu = 0,25$) перебуває в умовах чистого зсуву дотичними напруженнями $\tau = 56$ МПа (рис. 4.1). Знайти кут зсуву γ та відносне подовження діагоналі BD .

Відповідь: $\gamma = 0,002$; $\epsilon = 0,001$.

4.2. Знайти для попередньої задачі зсув AA_1 грані AB відносно грані CD , якщо діагональ $BD = 3\sqrt{2}$ см.

Відповідь: $AA_1 = 3\gamma$.

4.3. Квадратна сталева пластинка ($E = 2 \cdot 10^5$ МПа, $\mu = 0,3$) розтягується в горизонтальному і стискується у вертикальному напрямках напружень так, що $\sigma_1 = 100$ МПа, $\sigma_2 = 100$ МПа. Визначити величину і напрямки найбільших дотичних напружень та найбільшу кутову деформацію.

Відповідь: $\tau = 100$ МПа; $\gamma = 1,3 \cdot 10^{-3}$; $\alpha = 45^\circ$.

4.4. Під час розтягання пластинки її довжина збільшилась на 0,1 %, а ширина зменшилась на 0,032 %. Визначити модуль G , якщо $\sigma_1 = 100$ МПа.

Відповідь: $G = 0,379 \cdot 10^5$ МПа.

4.5. У сталевій пластинці завтовшки 5 мм потрібно видалити отвір діаметром 10 мм. Визначити силу, яку потрібно прикласти до пуансона, якщо $[\tau] = 350$ МПа.

Відповідь: $F = 55$ кН.

4.6. Квадратний елемент перебуває під дією зсувних напружень τ (рис. 4.2). Знайти напруження по площадці під кутом φ ($\varphi < \pi/4$).

Відповідь: $\sigma_1 = \tau \cos 2\varphi$; $\sigma_2 = \tau \sin 2\varphi$.

4.7. Елемент перебуває в умовах чистого зсуву з дотичними напруженнями τ на гранях. Знайти напрямки і головні напруження. Визначити $\sigma_{\text{екв IV}}$ — еквівалентне напруження за четвертою теорією міцності та об'ємну деформацію.

Відповідь: $\sigma_1 = \tau$; $\sigma_3 = -\tau$; $\sigma_{\text{екв IV}} = \sqrt{3}\tau$; $\epsilon_v = 0$.

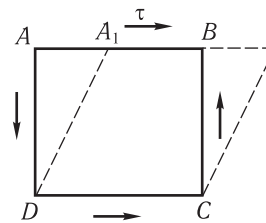

Рис. 4.1

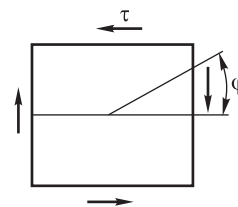

Рис. 4.2